

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

Кафедра теорії, історії та конституційного права

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ**

назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Право»
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
код та назва галузі (галузей) знань	08 Право
код та назва спеціальності	081 Право
вид дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	ОК 10
мова викладання	українська

Викладач:
ГАВРИЛЬЦІВ Марія Теодорівна
кандидат юридичних наук, доцент
marikeni777@gmail.com

Львів 2025

Доцентка кафедри теорії,
історії та конституційного права
ННІПД ЛьвДУВС

кандидат юридичних наук, доцент _____ Марія ГАВРИЛЬЦІВ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та конституційного права Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (*протокол від 29.01.2025 р. № 4*)

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Семестр навчання

Конституційне право України вивчається здобувачами вищої освіти 1 курсу освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ у 1-2 семестрах навчання.

Обсяг навчальної дисципліни (у кредитах і годинах)

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС/год.	8/240	8/240
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	132	40
• лекційні заняття, год.	68	20
• семінарські, практичні заняття, год.	64	20
Самостійна робота, год.	108	200
Залік	+	+
Екзамен	+	+
Курсова робота	+	+

Анотація навчальної дисципліни

Основною метою вивчення навчальної дисципліни **«Конституційне право України»** є набуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних системно-теоретичних та науково-прикладних знань із предмету навчальної дисципліни; комплексне дослідження конституційно-правових інститутів та норм; формування у здобувачів вищої освіти прикладних навиків та умінь щодо правового регулювання конституційно-правових відносин та основних умінь по застосуванню норм Конституції України та чинного конституційного законодавства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни **«Конституційне право України»** є: надання необхідного обсягу знань системи чинного конституційного законодавства України, практики його застосування; вироблення у здобувачів вищої освіти вміння правильного та ефективного тлумачення та застосування норм конституційного законодавства України; розвиток загальної юридичної культури та правового мислення, творчих та пізнавальних здібностей, умінь мислити.

Предметом вивчення навчальної дисципліни **«Конституційне право України»** є норми Конституції України, міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Україною, чинного національного законодавства України, що регулюють суспільні відносини у галузі конституційних правовідносин, які

пов'язані з регламентацією політико-правових відносин у сфері забезпечення реалізації народовладдя, здійснення державно-владних функцій, забезпеченням прав і свобод людини і громадянина, функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування тощо.

Навчальна дисципліна «Конституційне право України» є обов'язковою (нормативною) навчальною дисципліною та покликана сформувати у здобувачів вищої освіти необхідного комплексу знань, вмінь і навичок у галузі конституційного права України, необхідних для професійного виконання своїх обов'язків у сфері юриспруденції.

Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» є набуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних всебічних системно-теоретичних та науково-прикладних знань із предмету навчальної дисципліни; комплексне дослідження конституційно-правових інститутів та норм; формування у здобувачів вищої освіти прикладних навиків та умінь щодо правового регулювання конституційно-правових відносин та основних умінь по застосуванню норм Конституції України та чинного конституційного законодавства.

Вивчення навчальної дисципліни має важливе значення для підготовки майбутніх юристів; прищепленні здобувачам вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» необхідного комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для професійного виконання своїх обов'язків у сфері юриспруденції.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» загальних та спеціальних компетентностей, а також програмних результатів навчання, відповідно до освітньо-професійної програми «Право» галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Належне опанування навчальної дисципліни «Конституційне право України» передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів).

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демокративного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції
Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 20. Здатність розмежовувати компетенцію місцевих органів публічної влади, порядок їх створення та функціонування.

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 26. Розуміти засади та порядок формування органів місцевої публічної влади, розмежовувати функції та повноваження (компетенцію) органів місцевого самоврядування та інших місцевих органів публічної влади, знати порядок оскарження їх протиправних дій чи бездіяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

№ з/п	Лекційні заняття	Кількість годин
1	Тема. Конституційне право України як галузь національного права	4
2	Тема. Джерела конституційного права	2
3	Тема. Основи теорії конституціоналізму	2
4	Тема. Конституція – Основний Закон України	2
5	Тема. Правова охорона Конституції України	2
6	Тема. Основи конституційного ладу України	4
7	Тема. Основи конституційно-правового статусу людини в Україні	2
8	Тема. Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина	4
9	Тема. Громадянство України	2
10	Тема. Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні	2
11	Тема. Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні	2
12	Тема. Конституційні основи народного волевиявлення в Україні	2
13	Тема. Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні	4
14	Тема. Конституційно-правові основи референдумів в Україні	2
15	Тема. Конституційно-правові основи організації системи органів державної влади в Україні	2
16	Тема. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні	4
17	Тема. Конституційні основи парламентського контролю в Україні	2
18	Тема. Правовий статус депутата в Україні	2
19	Тема. Конституційно-правовий статус Президента України	4
20	Тема. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	4
21	Тема. Конституційно-правовий статус органів судової влади в Україні	2
22	Тема. Конституційний Суд України	4
23	Тема. Конституційні основи державно-територіального устрою України	2
24	Тема. Конституційно-правові основи суверенітету	2
25	Тема. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	4
ВСЬОГО		68
№з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	Конституційне право України як галузь національного права	4
2	Джерела конституційного права	2

3	Основи теорії конституціоналізму	2
4	Правова охорона Конституції України	2
5	Основи конституційно-правового статусу людини в Україні	2
6	Громадянство України	2
7	Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні	2
8	Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні	2
9	Конституційні основи народного волевиявлення в Україні	2
10	Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні	2
11	Конституційно-правові основи референдумів в Україні	2
12	Конституційно-правові основи організації системи органів державної влади в Україні	2
13	Конституційні основи парламентського контролю в Україні	2
14	Конституційно-правовий статус Президента України	4
15	Конституційно-правовий статус органів судової влади в Україні	2
16	Конституційні основи державно-територіального устрою України	2
17	Конституційно-правові основи суверенітету	2
18	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	4
<i>ВСЬОГО</i>		42
№з/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Конституція – Основний Закон України	2
2	Основи конституційного ладу України	4
3	Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина	4
3	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні	4
4	Правовий статус депутата в Україні	2
5	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	4
6	Конституційний Суд України	2
<i>ВСЬОГО</i>		22
№з/п	Теми для самостійної підготовки	Кількість годин
1	Конституційне право України як галузь національного права	5
2	Джерела конституційного права	4
3	Основи теорії конституціоналізму	4
4	Конституція – Основний Закон України	4
5	Правова охорона Конституції України	4
6	Основи конституційного ладу України	5
7	Основи конституційно-правового статусу людини в Україні	4
8	Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина	5
9	Громадянство України	4
10	Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні	4

11	Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні	4
12	Конституційні основи народного волевиявлення в Україні	4
13	Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні	5
14	Конституційно-правові основи референдумів в Україні	4
15	Конституційно-правові основи організації системи органів державної влади в Україні	4
16	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні	4
17	Конституційні основи парламентського контролю в Україні	4
18	Правовий статус депутата в Україні	4
19	Конституційно-правовий статус Президента України	5
20	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	5
21	Конституційно-правовий статус органів судової влади в Україні	4
22	Конституційний Суд України	5
23	Конституційні основи державно-територіального устрою України	4
24	Конституційно-правові основи суверенітету	4
25	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	5
ВСЬОГО		108
ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		240

Заочна форма навчання

№ теми з/п	Лекційні заняття (назва теми)	Кількість годин
1	Конституційне право України як галузь національного права.	2
2.	Правова охорона Конституції України	2
3	Основи конституційно-правового статусу людини в Україні	2
4	Громадянство України.	2
5	Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні.	2
6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2
7	Конституційний статус Президента України	2
8	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	2
9	Конституційний Суд України	2
10	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	2
ВСЬОГО		20
№ теми з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	Конституція – Основний Закон України	2
2	Основи конституційного ладу України	2
3	Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина. Громадянство України	2
4	Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні	2
5	Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні	2

6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2
7	Конституційний статус Президента України	2
8	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	2
9	Конституційний Суд України	2
10	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	2
<i>ВСЬОГО</i>		20
№ тем и з/п	Теми для самостійної підготовки	Кількість годин
1	Конституційне право України як галузь національного права. Джерела конституційного права. Основи теорії конституціоналізму. Конституція – Основний Закон України	22
2	Правова охорона Конституції України. Основи конституційного ладу України. Основи конституційно-правового статусу людини в Україні	22
3	Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина. Громадянство України. Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні	23
4	Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні. Конституційні основи народного волевиявлення в Україні. Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні. Конституційно-правові основи референдумів в Україні	22
5	Конституційно-правові основи організації системи органів державної влади в Україні. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	22
6	Конституційні основи парламентського контролю в Україні. Правовий статус депутата в Україні	22
7	Конституційний статус Президента України. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус органів судової влади в Україні.	23
8	Конституційний Суд України. Конституційні основи державно-територіального устрою України. Конституційно-правові основи суверенітету. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	22
9	Конституційні основи державно-територіального устрою України. Конституційно-правові основи суверенітету. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	22
<i>ВСЬОГО</i>		200
<i>ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>		240

Види навчання

Вид навчання – узагальнена характеристика навчальних систем, що встановлює особливості навчальної діяльності; характер взаємодії викладача і здобувачів вищої освіти в процесі навчання; функції використовуваних засобів, методів і форм навчання.

Основними видами навчання є:

Пояснювально-ілюстративне (традиційне) навчання, при якому викладач, як правило, передає інформацію в готовому вигляді за допомогою словесного пояснення із залученням наочності, а здобувачі освіти сприймають і відтворюють її.

Проблемне навчання, при якому під керівництвом викладача організовується самостійна пошукова діяльність здобувачів освіти щодо вирішення навчальних проблем. При цьому у них формуються нові знання, вміння і навички, розвиваються здібності, активність, творче мислення та інші особистісно-значущі якості.

Міжпредметне навчання, що ґрунтується на вивченні інтегрованих навчальних предметів, побудованих на реалізації міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків в суміжних галузях пізнання.

Розвиваюче навчання, що забезпечує оптимальну підготовку здобувачів освіти, при якому провідна роль відводиться теоретичним знанням. При цьому навчання будується в швидкому темпі і на високому рівні, процес навчання протікає усвідомлено, цілеспрямовано і систематично.

Евристичне навчання, що базується на основних принципах проблемного і розвиваючого навчання, яке передбачає успішність розвитку здобувача освіти за рахунок побудови та самореалізації особистісної освітньої траєкторії в заданому освітньому просторі.

Особистісно-орієнтоване навчання, в якому освітні програми та освітній процес спрямовані на кожного здобувача освіти з властивими йому пізнавальними особливостями.

Практичні та семінарські заняття проводяться у традиційних формах, а також у формах:

- *ділової гри* — методу пошуку рішень в умовній проблемній ситуації. Елементи ділової гри: розподіл за ролями, змагання, особливі правила тощо. Ділова гра застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішень в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей.

- *оксфордських дебатів* – методу інтерактивного тренінгу, який передбачає поділ учасників на головних промовців та публіку. У дебатах вони називаються сторонами: за дискутовану тезу (сторона пропозиції) та проти (сторона опозиції).

- *групової дискусії* – це публічна суперечка, метою якої є з'ясування й зіставлення різних точок зору, визначення істинної думки, пошук оптимального вирішення проблеми.

Основною формою навчання є *очне навчання*, за якого здобувачі вищої

освіти знаходяться в одній аудиторії із викладачем.

Додатковою формою навчання є *дистанційне навчання*, що дозволяє досягти заданої мети за допомогою сучасних систем телекомунікацій, яке використовується у випадку санітарно-епідеміологічних обмежень.

Методи контролю

Контрольні заходи охоплюють поточний і підсумковий контроль успішності. Підсумковий контроль успішності передбачає семестровий контроль (залік) та контроль за підсумком року (екзамен).

Для проведення підсумкового контролю використовуються як об'єктивні тестові методики, так і методики, орієнтовані на суб'єктивну інтерпретацію показників вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань, курсових робіт та має за мету перевірку рівня знань, умінь, навичок, компетентностей та інших особистих якостей, засвоєних здобувачем вищої освіти.

Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується у журналі обліку навчальної роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Проведення занять та консультацій:

Відвідування семінарських та практичних занять є обов'язковим, а лекційних – добровільне.

Заняття проводяться в навчальній аудиторії, визначеній навчальним відділом Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності.

Консультації мають форму індивідуальної або групової консультації, проводяться в приміщеннях кафедри загально-правових дисциплін та/або в навчальній аудиторії групи здобувачів вищої освіти, згідно з графіком консультацій, щотижня. Присутність на консультаціях здобувачів – за бажанням.

Екзаменаційні консультації проводяться згідно з розкладом, затвердженим ректором, в приміщеннях, визначених навчальним відділом Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС.

Відпрацювання пропущених занять проводяться в приміщеннях кафедри загально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності та/або в навчальній аудиторії групи здобувача вищої освіти, згідно з графіком консультацій, щотижня.

При наявності часу у науково-педагогічного працівника за його згодою, консультації та відпрацювання можуть проводитись у будь-який інший час, при зверненні здобувачів вищої освіти, в межах графіку робочого дня.

Допуск до підсумкового контролю

Пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки здобувач вищої освіти повинен відпрацювати: не пізніше як за один робочий день до проведення останнього практичного, семінарського заняття з навчальної дисципліни «Конституційне право України», семестровий контроль у першому семестрі із якої передбачений у формі заліку. У разі відсутності здобувача вищої освіти на останньому практичному, семінарському занятті з поважних причин, він має право відпрацювати це заняття упродовж тижня з дня усунення поважних причин; не пізніше як за два робочих дні до проведення екзамену – у другому семестрі.

Відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим для допуску до підсумкового контролю.

Система оцінювання

Порядок оцінювання визначається розділом 4 Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ (затвердженого Вченою радою ЛьвДУВС, протокол від 15.08.2024 № 3).

Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту), які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Контрольні заходи охоплюють поточний і підсумковий контроль успішності здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань тощо та має за мету перевірку рівня знань, умінь, навичок, компетентностей та інших особистих якостей, засвоєних здобувачем вищої освіти.

Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується науково-педагогічним працівником у журналі обліку навчальної роботи.

«Відмінно» – здобувач вищої освіти глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладає, правильно обґрунтовує прийняття рішення, уміє самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми, не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань, з можливих варіантів вибирає найкращу відповідь.

Адекватно вміє дати узагальнену характеристику теорії і практиці. Вміє переносити теоретичні знання у площину практики. Вміє робити правильні висновки.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 90-100% завдань.

«Добре» – здобувач вищої освіти твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей при виборі відповіді, тобто вибирає правильну, але не найкращу відповідь; правильно застосовує теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти викладач змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

Вміє розв'язувати ситуаційні завдання середньої важкості.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 75-89% завдань.

«Задовільно» – здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

Здобувач вищої освіти спроможний розв'язати прості завдання.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав 60-74% завдань.

«Незадовільно» – здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень курсу, з великими труднощами використовує теоретичні відомості при виконанні завдань.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав не більше 59% завдань.

Творчим засобом діагностики успішності навчання з навчальної дисципліни «Конституційне право України» є підготовка наукових робіт, тез, наукових статей за конституційно-правовою тематикою тощо. Результати наукової діяльності враховуються до підсумкового контролю відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Самостійна робота оцінюється окремо. Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання таких видів робіт:

У 1 семестрі (максимум 20 балів):

1. Реферат - виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту, із обов'язковим публічним захистом – 2 бали;

2. Презентація – не менше 20 слайдів – 2 бали;

3. Аналіз судової практики (не менше 5 судових рішень із обраної тематики) – 2 бали;

4. Проєкт документа – 2 бали;

5. Есе на обрану правову тематику – 2 бали;

6. Підготовка (формування) оригінальних тестових завдань (не менше 20 варіантів з теми, не менше чотирьох варіантів відповіді у кожному варіанті) – до 5 балів.

У 2 семестрі (максимум 10 балів):

1. Реферат - виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту, із обов'язковим публічним захистом – 2 бали;

2. Презентація – не менше 20 слайдів – 2 бали;

3. Аналіз судової практики (не менше 5 судових рішень із обраної тематики) – 2 бали;

4. Проєкт документа – 2 бали;

5. Есе на обрану правову тематику – 2 бали;

6. Тези наукового повідомлення з рецензією науково-педагогічного працівника, який читав курс з відповідної навчальної дисципліни, та відгуком наукового керівника – 3 бали

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Конституційне право України» здійснюється у формі заліку (1-й семестр) та усного екзамену (2-й семестр).

Семестровий контроль у формі **заліку** передбачає оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу навчальної дисципліни «Конституційне право України».

Ліквідація академічної заборгованості перед комісією здійснюється у формі усного заліку, за який здобувач вищої освіти може отримати не більше 70 балів.

Основними засобами підсумкового контролю у формі заліку є білети.

Заліковий білет складається із двох теоретичних питань (до 20 балів) та практичного завдання (до 30 балів).

Семестровий **екзамен** з навчальної дисципліни «Конституційне право України» складається в усній формі.

Основними засобами підсумкового контролю у формі екзамену є білети.

Екзаменаційний білет складається із п'яти теоретичних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

Кількість балів, отриманих під час складання екзамену, не може бути більшою за 50 балів.

Система оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» у формі заліку та екзамену проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з теоретичних питань під час контрольних заходів з навчальної дисципліни «Конституційне право України» відбувається на підставі таких критеріїв:

1) правильність відповідей на запитання (вірність, чіткість і досить глибокий виклад ідей, понять, фактів і т.п.);

2) повнота і лаконічність відповіді;

3) уміння пов'язувати теорію з практикою;

5) логіка і аргументованість викладу;

6) грамотне коментування, наведення прикладів, аналогій;

Оцінювання відповіді на кожне з теоретичних питань здійснюється за такими **критеріями**:

– до 20 балів (до 10 балів під час складання екзамену) виставляється здобувачу вищої освіти тоді, коли його відповідь повна за змістом, формою і обсягом. Це означає, що здобувач вищої освіти у повній відповідності з робочою програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений на лекціях, у навчальній та спеціальній науковій літературі і дав бездоганні і глибокі відповіді на всі поставлені запитання, показав знання; не лише основної, але й додаткової літератури, нормативних джерел, навів власні думки, зробив узагальнюючі висновки, використав знання, отримані з суміжних, галузевих і

спеціальних дисциплін, зумів пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю. Мова здобувача вищої освіти повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна;

– до 15 балів (до 8 балів під час екзамену) виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його; володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти науково-педагогічний працівник змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

– до 5 балів (до 5 балів під час екзамену) виставляється якщо здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

– 0 балів виставляється, коли здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні базових проблем, при формулюванні понять, на теоретичні питання білету не відповідає або відповідає не по суті, не може пов'язати теоретичний матеріал із сучасною дійсністю, робить велику кількість граматичних помилок.

Сума набраних по кожному питанню балів складає результат екзамену.

Відповідність підсумкових семестрових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS / За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	екзамен	залік
90–100	A / Відмінно	A, B, C, D, E / Зараховано
82–89	B / Добре	
75–81	C / Добре	
64–74	D / Задовільно	
60–63	E / Задовільно	
35–59	FX / Незадовільно	FX / Незараховано
	із можливістю повторного складання	
0–34	F / Незадовільно	F / Незараховано
	із обов'язковим повторним вивченням курсу	

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

I. Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
5. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_004.
6. Європейська хартія місцевого самоврядування: прийнята Радою Європи у Страсбурзі 15.10.1985. *Віче*. 2000. № 3. С. 43–45.
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Ст. 2125.
8. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429.
9. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24.08.1991. *Відомості Верховної Ради*. 1991. № 38. Ст. 502.
10. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26.01.2021 № 1135-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-IX#Text>.
11. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
13. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
15. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 № 987-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.
16. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
17. Про корінні народи України: Закон України від 01.07.2021 № 1616-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1616-20#Text>.
18. Про національні меншини (спільноти) України: Закон України від 13.12.2022 № 2827-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2827-20#n153>

19. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
20. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.
21. Про звернення громадян: Закон України від 2.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
22. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
23. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
24. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
25. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#n4459>.
26. Про Державний реєстр виборців: Закон України від 22.02.2007 № 698-16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.
27. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-15. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
28. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1988 № 80731-10. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
29. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-14. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
30. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
31. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-18. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
32. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-17. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
33. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-14. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
34. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-17. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
35. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019 № 400-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>
36. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): Закон України від 10.09.2019 № 39-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#n9>.
37. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-18. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>.
38. Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 08.04.2014 № 1188-18. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>.

39. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
40. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-14. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
41. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
42. Про співробітництво територіальних громад: Закон від України 17.06.2014 № 1508-18. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
43. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 № 2625-14. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
44. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-18. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

II. Спеціальна література

1. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. посібник / І.І. Бабін, О.В. Білоскурська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
2. Децентралізація публічної влади в Україні у контексті зарубіжного досвіду та євроінтеграційних процесів: колективна монографія / за наук. ред. проф. О.В. Батанова, доц. Р.Б. Бедрія; передмова академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. Львів: СПОЛОМ, 2021. 388 с.
3. Конституційне право : навч. посібник / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького ; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 584 с.
4. Конституційне право: навч.-метод. посібник [Електронне видання] / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького; НУ «ОЮА». Одеса: Фенікс, 2023. 200 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/26048>
5. Конституційне право України : підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, Ф.В. Веніславський та ін.; за заг. ред. Т.М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с.
6. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / Барабаш Ю.Г., Слінько Т.М., Летнянчин Л.І. та ін. Вид. 5-те, переробл. та допов. Харків: Право, 2018. 390 с.
7. Конституційне право: підручник / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич; за загальною редакцією М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2021. 528 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959.pdf>
8. Проблеми сучасної конституціоналістики: навчальний посібник / Н. В. Аніщук, М. В. Афанасьєва та ін.; за заг. ред. А.Р. Крусян та А. А. Єзерова. К.: Юрінком Інтер, 2018. 524 с.
9. Савчин М. Конституція: люди та інституції (SWOT-коментар): монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 680 с.

Методичне забезпечення

Проведення заняття забезпечується програмою навчальної дисципліни, робочою програмою навчальних дисциплін, силабусом, планами проведення семінарських, практичних та лабораторних занять, методичними рекомендаціями для підготовки до семінарських, практичних і лабораторних занять, методичними рекомендаціями для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які розміщені в електронній бібліотеці на сайті Львівського державного університету внутрішніх справ <https://www1.lvduvs.edu.ua/uk/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни «Конституційне право України» формується з допомогою інформаційних ресурсів, джерелом отримання яких офіційні веб-сайти:

Верховної Ради України: URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інституту законодавства Верховної Ради України:

URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>.

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини:

URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>.

Президента України: URL: <http://www.president.gov.ua>.

Органів виконавчої влади України: URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

Урядового портал Кабінету Міністрів України:

URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Судової влади України: URL: <http://court.gov.ua>.

Міністерства юстиції України: URL: <http://www.minjust.gov.ua>

Міністерства освіти і науки України: URL: <http://www.mon.gov.ua>

Конституційного Суду України: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.

Верховного Суду: URL: <http://www.scourt.gov.ua>.

Генеральної прокуратури України: URL: <http://www.gp.gov.ua>.

Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД):

URL: <http://www.niss.gov.ua>

Офіційного вісника України: URL: <http://ovu.com.ua/articles>.

Національної парламентської бібліотеки України:

URL: <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm>.

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського:

URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника:
<http://www.lsl.lviv.ua>.

Електронної бібліотеки Львівського державного університету внутрішніх справ: URL: <http://www1.lvduvs.edu.ua>.